

O XOGO

Elementos que xogan :

Como elementos do xogo que xogan, temos as bólas e os birlos.

As bólas: *completamente esféricas , son de madeira de buxo (aínda que na actualidade debido a súa escaseza utilízanse outras, como Quebracho, Samanduba, Olivo e incluso de fibra ou poliéster), o seu diámetro oscila entre os 13 e 14,5 cm e o seu peso entre os 1,5 e 2Kg.*

A confección da bola. A tradición apunta a que a madeira debe ser cortada nas lúas minguantes de Decembro ou Xaneiro , aínda que outros din que a mellor è a lúa crecente de febreiro, para que a bola non se abra nin se rompa. A experiencia nembargantes confirma que non ten nada que ver a época de corte da madeira coa súa duración. O que si non é recomendable , empezar a xogar coa bola recen feita. Antes e despois de estreala debese poñer a conservar en " salmoira".

Os brilos: *tamén de buxo, tenen de 15 a 16 cm. de alto e pesan entre 150 e 200 g. A súa fabricación é menos complexa que á das bólas.*

Elementos que non xogan:

Son elementos pasivos necesarios para o xogo pero que non teñen ningún movemento, e están relacionados co espacio do xogo.

O tiro: *está composto de dúas partes; a zona de apoio ou tiro propiamente dito e a zona de caída ou poza.*

A zona de tiro ven a ser de pedra lixeiramente rugosa pra que non esvaren os xogadores cando lanzan, sobre todo cando chove. Está zona de tiro está a nivel coa pedra onde se plantan os brilos. Anexa está a poza

onde o xogador apoia o pé ó lanzar a bola. Esta poza ten un desnivel aproximado co tiro entre uns 40 ou 60 cm e ven ter uns dous metros en dirección a pedra ou lousa de colocación dos birlos.

A pedra ou lousa : de pedra pulida de 1,20 m. x 0,70 m. con pendente dun 15% aproximadamente con respecto a pedra de tiro, e outra pendente mais variable en dirección a raia de birle.

A raia de birle: tamén conecida como raia de 10, debido a que 10 tantos suma cada birlo que a sobrepase. Está situada a unha distancia de 21 m. dende o centro da pedra ou lousa de colocación de birlos. Dende está distancia, nun dos extremos execútase o birlo.

Elementos complementarios:

Son elementos que forman parte da infraestrutura do xogo, importantes na súa preparación e desenvolvemento. É imprescindible un recipiente cheo de auga para poder lavar a bola. Tamén se pode dispor dunha rede colocada en semicírculo para telo na raia de birlo e a uns dous metros da mesma a unha altura entre tres e seis metros servindo para recuperar rapidamente os bolos e os birlos.

Secuencia do xogo

A modalidade dos birlos Val Miñor consiste en dous lanzamentos; o primeiro máis que derribar os 18 birlos en liña situados na lousa (situada a uns 5,5 m. mínimo è 6,2 m. máximo da zona de tiro) consiste en desprazar o maior número deles, mediante o impulso que se lle da a bola, lanzada, intentando sobrepasar a liña semicircular de birle ou raia de 10. Neste lanzamento, o xogador trata de que a bola impacte na pedra á altura do birlo no que está fíxandose como referencia

O Tiro. Tanteo .- para sumar tantos no primeiro tiro, a bola debe sobrepasar a raia de 10 ou de birlo. De non facelo non se sumará ningún tanto. O birlo que rebase a liña de 10 ou de birlo, sumará 10 tantos e os birlos derribados que non a rebasen sumarán un tanto cada un.

O Birlo.- Un segundo lanzamento, unha vez validado o primeiro, conecese como "birlar", e no que o lanzamento se fai facendo rodar o bola, dende a denominada zona de birle, que será o extremo do arco da liña de 21 m., tratando de derribar o maior número de birlos o que completará o tanteo da xogada.